

Rajalna igra Zajček Skok

Bunny Hop Movement Activity

Claudia Uhan

Vrtec Ciciban Novo mesto
Ragovska ulica 18, 8000 Novo mesto

senjaro@gmail.com

Izvleček

Z rajalnimi igrami vplivamo na celostni razvoj otroka, predvsem v prvem starostnem obdobju. V prispevku vam predstavim svoj prevod nemške rajalne igre »Zajček Skok«. Spada med umetne rajalne igre z vlogami, kar pomeni, da jo lahko prilagodimo glede na svoje želje in seveda sposobnosti otrok.

Ključne besede: rajalna igra, zajček, gibalna pesem.

Abstract

Movement activities stimulate the overall development of children, especially during the period of infancy. In this article, the author's translation of a German movement activity called »Bunny Hop« is presented. It is a pretend play game, which can easily be adjusted to the learning objectives and the abilities of children.

Keywords: movement activity, bunny, movement song.

Rajalne igre krepijo predvsem otrokov glasbeni, plešni in gibalni razvoj. Ugodno vplivajo na otrokovo socializacijo, saj je treba pri izvajanju upoštevati dogovorjena pravila ter se prostorsko in gibalno vključiti v skupino. So preproste in sestavljene iz treh sestavin: besedila, melodije in gibanja. Odsotnost ene od teh sestavin pomeni, da rajalne igre ni (Koban Dobnik, 2005).

Gibalne motive umetnih rajalnih iger lahko med samim vzgojnim procesom v

mlajših skupinah ustvari/spremeni vzgojitelj sam, pri starejših pa lahko sodelujejo tudi otroci. Pri tem je pomemben ritmični motiv, kateremu sledijo enostavni in ponavljajoči se gibalni motivi (Denac in Ilič, 1993).

Vloga vzgojitelja pri rajalnih igrah je predvsem v tem, da pred začetkom primerno razloži pravila igre; da dejavnosti ne izvaja s preveliko skupino; da s svojim zgledom poskrbi za sproščeno doživljanje rajanja; da spodbuja petje ter enotno gibanje skupine in posameznika v krogu; da poskrbi, da pridejo na vrsto (v sredino kroga) vsi otroci; da uravnovesi konfliktno situacijo s tem, da daje primerno čustveno oporo, čas in spodbudo otrokom, ki se ne želijo izpostavljati. Vključevanje v rajalne igre je načeloma prostovoljno, otroku daje obču-

Rajalne igre so preproste in sestavljene iz treh sestavin: *besedila, melodije in gibanja*. Odsotnost ene od teh sestavin pomeni, da rajalne igre ni.

ZAJČEK TAM NA POLJU

Besedilo: Friedrich Fröbel

Glasba: Karl Enslin
Prevod in priredba: Claudia Uhan

tek varnosti in sprostitev. Rajalne igre niso tekmovalne narave ter ne temeljijo na storilnosti.

Cilji:

- Otrok na različne načine sodeluje v rajalni igri (opazuje, sodeluje v krogu, posluša ...).
- Otrok navezuje stike z drugimi otroki.
- Otrok razvija gibalne sposobnosti.
- Otrok poskusi posnemati gibanje okolice (gibanje odraslih, gibanje otrok).
- Otrok postopno usvaja pesem in pripeva.
- Otrok spozna in utrjuje izraze: *stoji, sedi, leži, čepi, kleči*.

Pesem sem priredila po nemški rajalni igri *Häschen in der Grube*. Leta 1840 jo je napisal pedagog Friedrich Fröbel (1782–1875) po priredbi ljudske pesmi Karla Enslina (1819–1875) (Aboul-Kheir, 2011). Pesem sem prvič spoznala pri svojem delu v nemških vrtcih in jo prevedla, ker sem jo pri delu z otroki v Sloveniji pogre-

šala. Ima zelo pronicljivo melodijo, otroke pomiri in pričara nasmeha na obraz. Mlajši otroci jo obožujejo.

Gibalno igro lahko povežemo s spoznavanjem domačih ali gozdnih živali. Otroke pred začetkom igre prosimo, naj nam pokažejo, kako se giblje zajec. Pri tem dovolimo individualen prikaz gibanja in ne vztrajamo pri kazanju namišljenih zajčjih ušes z dvignjenimi prsti, saj je to počlovečeno gibanje in ni prikaz dejanskega gibanja zajca. Torej način poskoka ni bistven.

Sodelujoči otroci (v idealnem primeru od 8 do 15 otrok) sklenejo krog in se držijo za roke. En otrok igra zajca in je na sredini. Gibalno igro je mogoče izvesti v bolj ali manj dejavni različici. Pri poteku igre sem naštel različne možnosti izvajanja, ki si jih po želji prilagodite. Za mlajše otroke izvajamo samo polovico pesmi,

saj druga kitica (z lisico) vsebuje še motiv lovljenja, ki pomeni nadgradnjo igre in je bolj primerna za otroke od treh let naprej. V igri ulova (podobno kot mačka in miš) vnaprej določeni otrok poskuša ujeti zajca, ki pobegne iz kroga.

Potek rajalno-gibalne igre

BESEDILO	GIBALNI, PLESNI MOTIV
<i>Zajček tam na polju</i>	En otrok je v sredini kroga, drugi otroci lahko: • hodijo v krog v eno stran, • stojijo na mestu, se držijo za roke in jih ritmično premikajo naprej in nazaj, • sedijo na tleh.
<i>čisto sam stoji/sedi/leži/čepi/kleči,</i> <i>čisto sam stoji/sedi/leži/čepi/kleči.</i>	• Otrok na sredini stoji, se nagiba s telesom rahlo v desno in v levo stran ter drži dlani na obrazu. • Otrok sedi/leži/čepi/kleči. Dlani ima lahko na obrazu, lahko se dela, da spi, ali pa ima telo in obraz nagnjena proti tlom.
<i>Ubogi zajček, si bolan,</i> <i>da ne skačeš kot vsak dan?</i>	• Postopamo naprej v krog ali pa se ustavimo in nagovorimo zajčka. • Zajčka nežno pobožamo.
<i>Zajček hop,</i> <i>zajček hop,</i> <i>zajček Skok!</i>	• Otrok na sredini 3-krat poskoči in izbere naslednjega zajčka. • Otroci lahko zraven ploskajo. Lahko so tudi vsi zajčki. Vzgojiteljica poje, otroci oponašajo speče zajčke (poje se samo do tega dela pesmi), in ko se zapoje, da skočijo, vsi poskočijo.
IGRA LOVLJENJA	<i>Vnaprej se določi »lisica«, ki je zunaj kroga in se priplazi po vseh štirih. Pogovorimo se o tem, da se samo igramo, da »lisica« grize, in da v resnici ne bo ugriznila.</i>
<i>Zajček pred lisico</i> <i>pazi se, pazi se!</i>	• Otroci sedijo/stojijo, žugajo »zajcu« s kazalcem.
<i>Ostre zobke ona ima,</i>	• Otroci pokažejo na lisico, ki pokaže zobe.
<i>v tačko te bo ugriznila.</i>	• Otroci z roko oponašajo ugriz.
<i>Hitro stran,</i> <i>hitro stran. Hitro stran!</i>	• Zajček odskaklja. Lisica gre po vseh štirih za njim. Večinoma zajčku uspe uiti.

Viri

Aboul-Kheir, M. (2011): »Häschen in der Grube«. Kinderlied der Woche(8). Schwäbisches Tagblatt. Dosegljivo na: <https://www.tagblatt.de/Nachrichten/Kinderlied-der-Woche-8-Haeschen-in-der-Grube-170267.html>.

Denac, O. in Ilič, O. (1993). *Ko pojem, plešem*. Priročnik za metodiko gibalne in plesne vzgoje. Radovljica: Didakta.

Koban Dobnik, M.(2005). *Glasba in gib*. Nova Gorica: Melior, Založba Educa.